

WORKSHOP 2 Vintermøde 2022

Indeluft

- Vinylchlorid i kloakker – overser vi et problem?
- Er der styr på rollefordelingen, når forurening spredes i kloaksystemer?

Tidspunkt

Tirsdag den 8. marts 2022, kl. 13.30 – 14.55

Sted

Vingsted Hotel og konferencecenter

Faglig tilrettelæggelse

Miljøingeniør Eline Begtrup Weeth, Region Syddanmark
Senior projektleder Jette Karstoft, NIRAS A/S

Baggrund

Gennem de senere år er vi blevet mere og mere opmærksomme på, at kloaksystemerne, både de offentlige og de interne på de enkelte ejendomme, ofte fungerer som spredningsvej for poreluft- og grundvandsforurening. Der kan derfor opstå en situation, hvor der er et betydeligt bidrag fra kloakspredt forurening til indeluften på kildeejendommen, men også på ejendomme, der er tilsluttet samme kloaksystem, og som ligger i større afstande fra kilden.

I forbindelse med opsporing af indtrængningsveje måles ofte væsentligt forhøjede koncentrationer af vinylchlorid (VC) bag vandlåse i kloakken i forhold til koncentrationer i nærliggende kloaksamlingsbrønde. Ligeledes konstateres vinylchlorid på flere og flere ejendomme og på nogle sager i en større udstrækning end for de chlorerede opløsningsmidler og VC bliver ofte det risikobærende stof pga. stoffets lave afdampningskriterie.

Der er mange dilemmaer i håndtering af kloakspredt forurening og skelnen imellem, hvis ansvar det er. Derudover er udfordringen på de høje indhold af VC i kloaksystemerne på ejendommene kan skyldes omsætning af chlorerede opløsningsmidler til vinylchlorid (VC) indeni selve kloaksystemerne. Dette bidrager til yderligere udfordringer i forhold til dels at forstå forureningsspredningen, men ligeledes i forhold til et begrænset udvalg af målemetoder og udfordringer med disse. Dette skaber en del dilemmaer, da regionerne arbejder efter jordforureningsloven. For at være omfattet af jordforureningsloven skal en forurening findes i jordmediet, og idet en kloak rent juridisk ikke tolkes som en del af jordmediet, kan der opstå tvivl om rollefordeling og fremgangsmåde i praksis i forbindelse med at følge kloakspredt forurening og afklare risiko i boliger uden for kildegrunden.

Hvis regionen bliver opmærksom på en mulig kloakspredt forurening, bør regionen ifølge en juridisk tolkning af lovgivningen underrette kommunen, hvorefter det er kommunen og grundejers (naboernes) opgave at fastslå, hvorvidt en kloakspredt forurening er årsag til indeluftproblemer, og om dette kan henføres til en jordforurening. Såfremt kommunen/grundejeren kan henføre indeluftproblemet til en aktuel lokalitet, kan regionen med afsæt i jordforureningsloven udføre afværge på det kortlagte areal på lokaliteten/kildegrunden.

Hvordan får vi rollefordelingen mellem regioner og kommuner, kommunernes forskellige afdelinger (byggeafdeling, spildevand, miljø) og evt. forsyningerne til at fungere i praksis?

Der er ikke taget specifik stilling til kloakspredt forurening i jordforureningsloven. Vi mener derfor, der er behov for at få udarbejdet en målrettet vejledning på området og derfor ønsker vi at få belyst og givet fokus til problemstillingen.

Forud for en lille workshop præsenteres forskellige cases med fokus på kloakspredning. Derudover vil der blive præsenteret resultater fra et igangværende udviklingsprojekt omkring vinylchlorid som skal

gøre os klogere på bl.a. dannelse af vinylchlorid og eventuel afsmitning fra materialer. Denne viden skal kunne anvendes til risikovurdering overfor de ejendomme, hvor der påvises chlorerede opløsningsmidler og nedbrydningsprodukter i kloaksystemet.

Program (13:30-14:55)

- Velkomst og præsentation af workshoppens indhold
- Case: Højt indhold bag vandlås i boliger, hvor der ikke påvises væsentlige indhold i hovedkloak
- VC i kloakker – hvor og hvordan dannes det? Hvad ved vi?
 - Præsentation af litteraturstudie
 - Generelt baggrundsniveau i kloakker
- Case: Spredning af forurening fra forureningsfane til kloak via lovlige dræn
- Case: Spredning af forurening fra forureningsfane til strømpeforet kloak og videre ud til nabo-ejendomme
- Er der en praksis i regionerne?
- Diskussion i grupper om håndterbare samarbejder/snitflader
- Opsamling / Afrunding

Begrænset antal deltagere – forhåndstilmelding nødvendig

Ændringer kan forekomme